

Prins van Oranje hier nog regeerde. Het kwam slechts enkele malen voor, dat de bevolking iets van het aangeplakte lezen kon. 24 Februari 1813 werd in een te Dordrecht gevonden plakkaat de naam van den Prins van Oranje genoemd, terwijl er ook over de hulp van Engeland in gesproken werd. Het vinden van dit plakkaat bracht De Marivault er toe zijn commissarissen voor den 8en Maart, den feestdag van het Oranjehuis, een speciaal toezicht op te dragen. In de tweede helft van 1813 verminderde het aanplakken van oproerige geschriften, maar werd er meer Oranje Boven geroepen en oranjeliedjes gezongen en oranjestrikken gedragen. Hoe verzot het volk op al, wat oranje was, was, blijkt uit een brief van De Marivault waarin hij vertelt, dat een dame, die bij toeval een wollen mantel van oranjekleur droeg, op straat door een geweldige menigte gevolgd werd, „qui se récréait d'admiration et tenait beaucoup de mauvais propos". De dame moest zich in een winkel bergen en per rijtuig naar huis terugkeeren.

De pogingen die van de Fransche ambtenaren uitgingen om aan het volk de zaken anders te leeren inzien, hetgeen zij meestal aanduidden onder den verzamelnaam „direction de l'opinion publique", bleven dan ook geheel zonder uitwerking. De Marivault kon slechts zijn waakzaamheid verdubbelen, hetgeen hij in de volgende woorden aan zijn superieuren aankondigde:

„Je viens d'établir une surveillance secrète extraordinaire et me propose de rassembler les renseignemens qui au besoin faciliteraient des mesures de sévérité auxquelles des individus par leur conduite ou des maisons par ce qui s'y passerait, pourraient donner lieu".

Maar de macht om die „mesures de sévérité" uit te voeren hadden de Fransche autoriteiten niet meer en vooral niet te Rotterdam waar eigenlijk alleen de actieve dienst der douane te vertrouwen was; de garde soldée namelijk, die eerst zoo geprezen was, had ook al bij verschillende gelegenheden blijken van oranje-gezindheid gegeven.

Ook op de societeiten werd door het Fransche bestuur scherp gelet. De Marivault beschouwde ze als „cafés fermés" en gaf in zijn correspondentie hoog op van den anti-